

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียน ที่มีอายุระหว่าง 13 ถึง 18 ปี จำนวน 360 คน กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดนครหลวงกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน ดังนั้น ผลการวิจัยจึงทำได้เฉพาะนักเรียนที่อยู่ในเขตดังกล่าว จากผลที่ได้ในตารางต่าง ๆ ในบทที่ 3 พอจะอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 มีความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับตน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอุดมคติ ความแตกต่างระหว่างตน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1 มีความสัมพันธ์ทางบวก ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับตน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยรับสมมติฐานนี้ ดังจะเห็นได้จาก ตารางที่ 1 ในบทที่ 3 1 ว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับตน กับ คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าถ้าวัยรุ่น ชาย - หญิง คนใด ได้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับตนสูง ก็จะได้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย และถ้าวัยรุ่นชาย - หญิง ได้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับตนต่ำ ก็จะได้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำด้วย และจะมีวัยรุ่นชาย - หญิง เพียงส่วนน้อยเท่านั้น ที่ไม่เป็นไปตามนี้ ($r = .480, .432, .474$ P < .05)

จากการศึกษาลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับตนสูง โดยการวัดจากแบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับตน นั้น ฟิตส์¹ (Fitts) ได้สรุปว่า ผู้ที่ได้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับตนสูง จะมีลักษณะดังนี้ คือ มีแนวโน้มที่จะชอบตนเองมีความรู้สึกว่า ตนเป็นบุคคลที่มีค่า มีความเชื่อมั่นในตน และต้องการความสำเร็จ และถ้าพิจารณาผู้ที่ได้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยวัดจากแบบสอบถาม แรงจูงใจ

¹William H. Fitts, loc. cit.

ใฝ่สัมฤทธิ์ของ เฮอรัแมนส์ (Hermans) ² มีลักษณะสำคัญดังนี้คือ มีความต้องการความสำเร็จ มีความต้องการไปสู่สถานะที่สูงขึ้น มีความพยายามในการทำงานที่ยาก และมีความเชื่อมั่นในตน เมื่อพิจารณาจากทั้งสองลักษณะแล้ว จะเห็นว่ามีคุณสมบัติสองด้านในทางบวก คือ ทั้งผู้ที่ใฝ่ใค้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับตนสูง และใค้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ที่มีความต้องการความสำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตน มีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่มีค่า ดังนั้น จึงพยายามทำให้ตนไปสู่สถานะที่สูงขึ้น เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า ใค้คะแนนจากการทำแบบวัด ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนสูง ก็ควรจะมีคะแนนจากการทำแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย ดังนั้น ผลที่ใค้จึงรับสมมุติฐานที่ใค้ตั้งไว้ในทฤษฎีวิจัยครั้งนี้

๔.2 จากสมมุติฐานที่ว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอคมคติกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น ปรากฏว่า ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานนี้ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 2 ในบทที่ 3 ว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนทั้งสองนั้น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .271, .089, .238 P > .05$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนมากเป็นคนไทย ซึ่งมีถือศาสนาพุทธเป็นหลักกรรม ที่สำคัญประการหนึ่งของศาสนาพุทธ คือ ใฝ่มีความพอใจในสิ่งที่ตนเป็นอยู่ ไม่ใฝ่ทะเยอทะยานหรือคาดหวังในสิ่งหนึ่งสิ่งใค้มากเกินไป ดังนั้น จึงอาจเป็นไปได้ว่า แม่เด็กวัยรุ่นไทยจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูงเพียงใค้ ก็อาจจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอคมคติในระดับที่ไม่สูงนัก ก็เป็นไปได้

ดังใค้กล่าวมาแล้วว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอคมคติ เกิดจากมาตรฐานของสังคม โดยที่ใค้สามารถเป็นอยู่อย่างสอดคล้องไปสู่มิตร จากคำบอกกล่าวสั่งสอนของ บิดามารดา ถึงสิ่งที่ใค้ควรทำ และสิ่งที่ใค้ไม่ควรทำ เด็กจะพัฒนาความคิดเห็นเกี่ยวกับตน

²Hubert J.M. Hermans, loc. cit.

ในอุดมคติขึ้น จากการวิจัยของ ลิซิต กายูจนารณ³ พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความเชื่อมั่นในตน ไม่ปล่อยให้อำนาจการตัดสินใจขึ้นอยู่กับผู้อื่น และไม่คิดว่า บิดา มารดา จะทำถูกเสมอไป จากสาเหตุดังกล่าว ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงอาจจะมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอุดมคติแตกต่างไปจากมาตรฐานของสังคมที่เขาอาศัยอยู่ เขาจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอุดมคติ ตามความเชื่อและความต้องการ ของตนเอง โอกาสที่ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอุดมคติในทางที่ดี หรือไม่คียอมมีใครมากพอควร ดังนั้น ผู้ที่โคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงอาจจะโคะแนน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตน ในอุดมคติสูง หรือต่ำก็ได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่โคะตั้งไว้

1.3 จากสมมติฐานที่ว่า มีความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างความแตกต่างระหว่างตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น เมื่อจากตารางที่ 3 ในบทที่ 3 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทั้งสองนั้น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($r = .142, .257, .170 P > .05$) แสดงว่า คะแนนทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สาเหตุที่ผลของการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีความแตกต่างในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตน และความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอุดมคติน้อย นั้นจะเป็นผู้ที่ปรับตัวได้ดี และมีความสุข⁴ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กวัยรุ่นในสังคมไทย ซึ่งได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความช่วยเหลือ ไม่ตองตอสูตินรนเพื่อไปสู่ความสำเร็จด้วยตนเองมากเท่าเด็กวัยรุ่นในสังคมตะวันตก

³ ลิซิต กายูจนารณ, "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับรูปแบบของแรงจูงใจ" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513)

⁴ Surin Suthithatip, loc. cit.

ดังนั้น เด็กวัยรุ่นไทยที่มีความแตกต่างระหว่างคน และคนในอกคาคติน้อย จึงเป็นผู้ที่มีความสุข มีความพอใจในตน ไม่จำเป็นต้องชวนชวายเป็นไปเพื่อความสำเร็จ เพราะเท่าที่เป็นอยู่นั้น ก็เป็นที่น่าพอใจแล้ว ดังนั้น จึงอาจเป็นไปได้ว่า เด็กวัยรุ่นไทยที่มีความแตกต่างระหว่างคนน้อย อาจจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับที่ต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไทย ที่มีความแตกต่างระหว่างคนมากก็เป็นไปได้ ผลของการวิจัยครั้งนี้ จึงไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 มีความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับตนของกลุ่มวัยรุ่นชาย และกลุ่มวัยรุ่นหญิง ในคานต่าง ๆ

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนทางคานร่างกาย เมื่อดูจากตารางที่ 4 ในบทที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มวัยรุ่นชาย และหญิง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานนี้ ไม่มีความแตกต่างในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตนทางคานร่างกายของกลุ่มวัยรุ่นชาย และกลุ่มวัยรุ่นหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน มีอายุใกล้เคียงกัน อยู่ในภูมิอากาศเหมือนกัน มีวัฒนธรรมความเป็นอยู่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น การเจริญเติบโตทางคานร่างกายจึงเป็นไปได้ในทำนองเดียวกัน นอกจากนั้น ในระยะนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงทางคานร่างกาย ทั้งในเด็กชาย และเด็กหญิง ถึงแม้การเปลี่ยนแปลงนี้จะมีมากเพียงไรก็ตาม ทั้งกลุ่มวัยรุ่นชายและหญิง ก็จะมีปัญหาการเจริญเติบโตที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนทางคานร่างกายไม่แตกต่างกัน ผู้ที่ได้จากการวิจัยจึงปรากฏว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มวัยรุ่นชาย และหญิง ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตน ทางคานร่างกาย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนทางคานศีลธรรมจรรยา จากตารางที่ 5 ในบทที่ 3 แสดงว่า กลุ่มวัยรุ่นหญิงและวัยรุ่นชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนทางคานศีลธรรมจรรยา ในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นเอกลักษณ์ และพฤติกรรมที่แสดงออก

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยที่วัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มที่จะรับรู้เกี่ยวกับคนในสวนนี้ดีกว่าวัยรุ่นชาย ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการสนับสนุนคำกล่าวของ เฮอร็อค⁵ (Hurlock) ที่ว่าวัยรุ่นหญิงมีความสงสัยในเรื่องเกี่ยวกับศาสนาน้อยกว่าชาย ดังนั้น จึงสามารถคลายความเชื่อต่อศาสนามากกว่าและอาจเป็นเพราะว่าในสังคมไทยนั้น คาทอลิกใหม่คลลทำตามบรรทัดฐานของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคานศาสนา และเด็กวัยรุ่นหญิงส่วนมาก มักชอบที่จะทำตาม ความคาดหวังของสังคมมากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย ดังนั้น วัยรุ่นหญิงจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคนทางคานศีลธรรมจรรยาดีกว่าวัยรุ่นชาย อย่างไรก็ตาม ความพอใจในตนในส่วนที่เกี่ยวกับคานนี้ ไม่มีความแตกต่างกัน ในทั้ง 2 กลุ่ม แสดงว่า ถึงแม้วัยรุ่นหญิงจะมีความคิดเห็น รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกในคานศีลธรรมจรรยาดีเพียงไร ก็ยังไม่มีความพอใจอยู่นั่นเองที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สังคมคาดหวังให้วัยรุ่นหญิง มีการแสดงออกทางคานศีลธรรมดีกว่าวัยรุ่นชายอย่างมาก ดังที่ การ์สัน⁶ (Garrison) ได้กล่าวไว้ก็เป็นได้

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคนทางคานส่วนตัว ผลการวิจัยรับสมมติฐานที่กล่าวไว้ มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มวัยรุ่นชาย และกลุ่มวัยรุ่นหญิง ในความคิดเห็นเกี่ยวกับคนคานส่วนตัว เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นเอกลักษณ์ และความพอใจในตน เมื่อดูจากคะแนนเฉลี่ยจะเห็นว่า วัยรุ่นหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคนทางคานนี้ดีกว่าวัยรุ่นชาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในระยะวัยรุ่น ทั้งชายและหญิงจะมีพัฒนาการต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ดังที่ ฮอรร็อคส์⁷ (Horrocks) กล่าวว่า

⁵Hurlock, *op.cit.* p 305.

⁶Karl C. Garrison, Psychology of Adolescence (6 th ed.; New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice-Hall, Inc., 1965), p. 266.

⁷John E. Horrocks, "What is Adolescence?" Psychological Abstract, 31 (1) (1957), pp. 667-677.

ระยะนี้วัยรุ่นทั้ง 2 เพศ จะมีพัฒนาการด้านต่างกาย รวมทั้งด้านสติปัญญา มีการประเมินคุณค่าของตน แสวงหาความเป็นตัวของตัวเอง และพยายามสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับบุคคลในกลุ่ม เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า หน้าที่ของบุคคลในระยะวัยรุ่นมีมาก และถึงแม้วัยรุ่นชายและหญิงจะมีหน้าที่ และพัฒนาการที่คล้ายคลึงกัน แต่สังคมไทยจะคาดหวังต่อวัยรุ่นชายมากกว่า วัยรุ่นหญิง ทั้งนี้ เพราะลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของสังคมไทย คือ การเน้นถึงความสำคัญของเพศชาย ซึ่งเป็นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังมีคำพังเพยว่า ชายเป็นช้างเท้าหน้า หญิงเป็นช้างเท้าหลัง แม้ในปัจจุบันความสำคัญของหญิงจะมีมากขึ้น แต่ก็ยังไม่เท่าเทียมกับชาย ความรู้สึกเช่นนี้มีมานาน และเป็นที่ยอมรับกันอยู่ ดังนั้น วัยรุ่นชายในปัจจุบันจึงมีความคิดเห็นว่า เพศชายจะต้องเป็นเพศที่มีความสำคัญ ต้องเป็นผู้นำ มีความสามารถ เก่ง และเป็นตัวของตัวเอง แต่เนื่องจากในระยะวัยรุ่นนี้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ยังมีน้อย ประกอบกับมีปัญหาต่าง ๆ มาก เช่น ปัญหาทางด้านร่างกายและสุขภาพ ปัญหาที่จะต้องทำตามความคาดหวังของผู้ใหญ่ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว⁸ เป็นต้น เพราะสาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้วัยรุ่นชาย ไม่สามารถปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ตามที่ตนคาดหวังไว้ได้ จึงเกิดความรู้สึกว่า ตนไม่มีความสามารถ ไม่เก่ง ไม่ฉลาด ไม่ดี ไม่มีค่าเท่าวัยรุ่นหญิง ซึ่งสังคมมีความคาดหวังน้อยกว่า ดังนั้น วัยรุ่นชายจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนทางด้านส่วนตัวไม่ดีเท่าวัยรุ่นหญิง

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนทางด้านครอบครัว จากตารางที่ 7 ในบทที่ 3 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนทางด้านครอบครัวของวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 เฉพาะในส่วน พฤติกรรมที่แสดงออก โดยที่วัยรุ่นหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในส่วนนี้ดีกว่าวัยรุ่นชาย ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในระยะวัยรุ่นนี้ เด็กผู้ชาย และเด็กหญิง จะมี :

⁸ Garrison, *op. cit.*, pp. 222-223.

พัฒนาการที่แตกต่างกันดังที่ เฮิร์ลล็อก⁹ (Hurlock) ได้กล่าวว่าเด็กวัยรุ่นชายจะพัฒนาความสนใจในความสำเร็จ ส่วนเด็กวัยรุ่นหญิงจะพัฒนาทางด้านสังคม และความสัมพันธ์ทางครอบครัว ดังนั้น จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นหญิงมีความสัมพันธ์ที่ติดครอบครัวมากกว่าวัยรุ่นชาย เมื่อมีความสัมพันธ์ที่ดีจะเกิดความรู้สึกว่า ครอบครัวให้ความรัก ความอบอุ่น แยกตนมากกว่าวัยรุ่นชาย ทำให้มีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีต่อครอบครัว เมื่อเป็นเช่นนี้พฤติกรรมที่แสดงออกทางด้านครอบครัวของวัยรุ่นหญิง จึงดีกว่าวัยรุ่นชาย นอกจากนี้ เฮิร์ลล็อก (Hurlock) ยังได้กล่าวว่า ในระยะวัยรุ่นนี้เด็กจะมีความสัมพันธ์กับมารดามากกว่าบิดา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หน้าที่การอบรมสั่งสอน และการเอาใจใส่ดูแลบุตร จะตงขึ้นอยู่กับมารดามากกว่าบิดา บิดาจะมีหน้าที่เฉพาะในส่วนที่สำคัญ เช่น ให้ความปรึกษาเกี่ยวกับงานการศึกษา และอาชีพ เป็นต้น แต่ทางด้านส่วนตัวแล้ว มารดาชอบมีอิทธิพลว่า มารดาชอบเข้าใจความรู้สึกและปัญหาของลูกหญิงได้ดีกว่า เพราะตนก็เคยผ่านปัญหาต่าง ๆ มาก่อนเช่นกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ทำให้เด็กวัยรุ่นหญิง รู้สึกอบอุ่นใจว่า ที่บ้านมีคนเข้าใจตน ทำให้เขาก็มองครอบครัวได้ดี และมีความภาคภูมิใจเกี่ยวกับตน ทางด้านครอบครัวก็ดีกว่าวัยรุ่นชาย

2.5 ความภาคภูมิใจเกี่ยวกับตนทางด้านสังคม จากผลการวิจัยปรากฏว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ในเรื่องความภาคภูมิใจเกี่ยวกับตนทางด้านสังคม ระหว่างกลุ่มวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออก (ดูจากตารางที่ 8) และเมื่อออกจากคะแนนเฉลี่ยแล้ว ปรากฏว่าวัยรุ่นหญิง มีความภาคภูมิใจเกี่ยวกับตน ในด้านนี้ดีกว่าวัยรุ่นชาย ทั้งนี้เพราะในระยะวัยรุ่นนี้ เด็กหญิงจะมีพัฒนาในด้านสังคมดีกว่าวัยรุ่นชาย ดังนั้น วัยรุ่นหญิงจึงได้เปรียบในการเข้าสังคม และอยู่ร่วมกับผู้อื่น พฤติกรรมที่แสดงออก จึงเป็นไปในทางที่จะ

⁹ Hurlock, op. cit., p. 126.

¹⁰ Ibid., p. 315.

เขากับผู้อื่น และเขากับสังคมโลกก็ว่า อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า สังคมไทย
นิยมให้หญิงปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม ดังนั้น หญิงจึงสามารถปรับตัวให้เข้ากับ
สังคมและผู้อื่นได้ง่ายและดีกว่าชาย

จากการวิจัยของ จูไรรัตน์ เปรมีชัย¹¹ ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาไว้
ตอนหนึ่งว่า วิจัยหญิงมีความคิด เห็น เกี่ยวกับตนในลักษณะที่ เกี่ยวกับความสุขและความ
พอใจในระดับสูงกว่าวิจัยชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจ เป็นสาเหตุประการ
หนึ่งให้หญิงสามารถปรับตัว เขากับสังคมโลกดีกว่าชาย ทั้งนี้ เพราะ เมื่อบุคคลมีความสุข
และความพอใจในชีวิต จึงสามารถเขากับผู้อื่นได้ง่าย ปรับตัว เขากับกฎเกณฑ์ หรือ
บรรทัดฐานของสังคมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ผลที่ตามมาคือ วิจัยหญิง จะอยู่ในสังคม
ไทยอย่างมีความสุข และมีความคิด เห็น เกี่ยวกับตนทางดานสังคมดีกว่าวิจัยชาย ซึ่งเป็น
การสนับสนุนผลที่ได้จากการวิจัยในส่วนนี้

2.6 ความคิด เห็น เกี่ยวกับตนทางดานการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง จาก
ตารางที่ 10 ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างในเรื่องนี้ ระหว่างกลุ่มวิจัยชาย และ
วิจัยหญิง ซึ่งไม่ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจ เป็นควยสาเหตุหลาย ประการ
เช่น กลุ่มตัวอย่าง ทั้งสองมีอายุใกล้เคียงกัน อยู่ในสภาพบรรยากาศของโรงเรียนที่คล้าย
คลึงกัน อยู่ในสังคมและวัฒนธรรมเดียวกัน มีการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน ดังนั้น การ
วิพากษ์วิจารณ์ตนเองจึง เป็นไปในทำนอง เหมือนกัน เป็นส่วนมาก

จากที่กล่าวมาทั้งหมด แสดงว่า ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งส่วนที่
รับ และไม่ เป็นไปตามสมมติฐานในข้อที่ 2 ซึ่ง เมื่อพิจารณาแล้วจะ เห็นว่า มีส่วนที่รับกับ
สมมติฐานเป็นส่วนมาก และ เป็นที่น่าสัง เกตว่า ลักษณะของความคิด เห็น เกี่ยวกับตนที่แตกต่างกัน

¹¹ จูไรรัตน์ เปรมีชัย, "การศึกษาเปรียบเทียบความคิด เห็น เกี่ยวกับ
ตนเองของ เด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์" (วิทยานิพนธ์การศึกษาศรีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512).

ระหว่างกลุ่มวัยรุ่นชายและกลุ่มวัยรุ่นหญิงนี้ ปรากฏว่า ทุกลักษณะที่มีความแตกต่างกัน
 วัยรุ่นหญิงจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในลักษณะนั้น ๆ ดีกว่าวัยรุ่นชาย ซึ่งก็สอดคล้องกับที่
 เฮอร์ลอค¹² (Hurlock) กล่าวว่า วัยรุ่นหญิงมักมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนดีกว่า วัย
 รุ่นชาย นอกจากนั้น การ์ริสัน¹³ (Garrison) ยังได้ศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงจะไคคะแน
 เนลีย์ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตนดีกว่าวัยรุ่นชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เฟย์¹⁴ (Fay) ได้ทำการศึกษาเรื่องความแตกต่างของวัฒนธรรมและเพศ
 ที่มีต่อความคิดรวบยอด (concept) ในเรื่องตนและบทบาทของเพศ ผลการศึกษาวิจัย
 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงจะประเมินค่าตัวเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านลักษณะ
 เกี่ยวกับตนที่เป็นจริง หรือในด้านตนในอุดมคติ สูงกว่าชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนั้น เลห์แมน¹⁵ (Lehmann) ได้ทำการศึกษาและพบว่า หญิงจะ
 ไคคะแนสูงกว่าชายอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านสังคม ศาสนา และสุนทรีย์

จากผลการวิจัยต่าง ๆ พอจะสรุปได้ว่า วัยรุ่นหญิง และวัยรุ่นชายทั้งในประเทศไทย
 ไทยและต่างประเทศ จะมีการรับรู้เกี่ยวกับตนแตกต่างกัน โดยที่วัยรุ่นหญิงมี ความคิดเห็น
 เกี่ยวกับตนดีกว่า วัยรุ่นชาย

¹²Hurlock, op.cit., p. 292.

¹³Garrison, op.cit., p. 205

¹⁴Todd Lawrence Fay, "Culture and Sex Differences in Concepts of Sex Role and Self," Dissertation Abstracts, 31 (10) (1971), p. 6239.B.

¹⁵Lehmann, "Self Concept in Adolescence." In Garrison, op.cit., p. 165.